

**Beretning om Kreatur- og Vare-Udførselen
pr. Dampskib fra Halsøens Besthavne til
London i Aaret 1851.**

Følge den ved Finantslovene for Aaret 1850—51 og 1851—52 bevilgede Sum af 120,000 Rbd. til Anskaffelsen af et Dampskib, der skulde tjene til at fremme den ved tidligere Foranstaltninger af Finantsministeriet indledede Handelsforbindelse mellem det vestlige Jylland og England, afsluttedes den 12te September 1850 Contract med Skibsbyggerne Robinson & Russell i London om Bygningen af et til Aggercanal-Farten skiftet Jernhuldampskib. Der fordrødes, at Skibet skulde kunne lade mindst 120 Sitr. Dvæg og 80 Tons Gods, samt afgive beqvem Plads til 10 Kabytspassagerer og med fuld Ladning ikke stikke dybere end 6 Fod. Dets Drægtighed fastsattes til 476 Tons, dets Maskiner til 120 Hestes Kraft.

Den for dette Skib betingede Betaling var £ 12000, hvoraf den sidste Fjerdedeel først skulde udbetales, naar Skibet var prøvet i Farten mellem de vestlige Liimffjordstæder og England. Den udbetaltes ogsaa først i Juli Maaned f. A., efterat Skibet paa 4 Reiser mellem Liimffjorden og London havde bestaaet sin Prove, og efterat mange Forbedringer i Løbet af Maanederne Mai, Juni og Juli vare udførte.

Dampskibet „Jylland“ ankom til Nykjøbing paa Mors i Slutningen af April 1851 og alle Udgifterne ved Anskaffelsen, Forsyning med Inventarium, Udrust-

ning og Overførelse til Nykjøbing samt Tilkjøbsafgiften, beløb sig til omtrent 119,000 Rbd. Fra den 1ste Mai til den 8de October udførtes med Skibet 12 Rejser fra Halsøens Vestkyst til London, hvoraf 5 fra Aggercanal og 7 fra Hjerting og Høier. Udførselens Bestaaffenhed fremgaaer af efterfølgende Oversigt:

	fra Liimfjorden.	Hjerting.	Høier.	Tilsammen.
Heste	29 Stk. .	4 Stk. .	6 Stk. .	39 Stk.
Stude. . . .	597 — .	82 — .	567 — .	1,246 —
Sviin. . . .	703 — .	84 — .	3 — .	790 —
Faar	35 — .	" — .	697 — .	732 —
Kalve. . . .	8 — .	" — .	" — .	8 —
Korn	699½ Td. .	" . . .	" . . .	699½ Td.
Smør	24 1/8 — .	16 Td. .	6 1/2 Td. .	46 1/2 —
Flæsk og Kjød	8,429 Pbd. .	6,440 Pbd. .	" . . .	14,869 Pbd.
Æg	78,160 Stk. .	" . . .	" . . .	78,160 Stk.
Bor. . . .	1,279 Pbd. .	" . . .	" . . .	1,279 Pbd.

Efterat Skibet i October Maaned var underkastet et Eftersyn i London, afgif det med Stykgodsladning til Kjøbenhavn og indtog i Slutningen af Maaneden, efter Overenskomst med Generalpostdirecteuren, Station som Postskib mellem Aarhus og Kallundborg, i hvilken Fart det forbliver indtil medio Marts d. A.

Skibets Udgifter fra 1ste Mai til ultimo October (6 Maaneder) have i det Hele været £ 3276. 8. 4. nemlig:

Capitainens Gage og Kaplaken samt

Mandskabets Lønning og Kostpenge .	£ 903. 16. 1½.
Provision til de forskjellige Speditører .	143. 14. 9.
Assurance af Skibet for 6 Maaneder .	500. 15. "

Tæteris 1,548. 5. 10½.

	Transport	£ 1,518.	5. 10½
Udgifter til Kul		812.	1. 1.
Andre Udgifter, saasom Dlie, Talg, Inventariers Anskaffelse, Reparatio- ner, Foder til Kreaturerne, Båndsyld- ning, Skibsafgifter, Lodspenge m v.		916.	1. 4½.
	£ 3276.		8. 4.

Indtægterne beløb sig til £ 3,744. 5. 10., hvoraf £ 1,878. 12. 7. for 5 Agger-Reiser, £ 1644. 17. 7. for 7 Reiser fra Hjerting og Høier, samt £ 220. 15. 8. for Reisen til Kjøbenhavn.

Der fremgaaer altsaa et Dverfstud af Indtægterne over Udgifterne af £ 467. 17. 6. eller (£ à 9 Rbd.) 4210 Rbd. 84 $\frac{1}{2}$., hvortil endnu maa føies 406 Rbd. 70 $\frac{1}{2}$ for Salg af 664 Stkr. usornodne Sække og Leie af Skibet for dets Afbenyttelse i Postvæsenets Tjeneste i 5 Wintermaaneder, calculeret til 5950 Rbd. (5 pCt. af Anskaffelsessummen), i Alt 10,567 Rbd. 58 $\frac{1}{2}$.

Uagtet dette Drifts-Dverfstud ingenlunde er tilstrækkeligt, naar der tages Hensyn til Dannelsen af det fornødne Reservecfond til forekommende større Reparationer og Rjedlernes Fornyelse, saavel som til Anskaffelsessummens Forrentning og Afbetaling, saa tør det dog efter Omstændighederne kaldes tilfredsstillende. Det maa nemlig ikke tabes af Sigte, at Skibet i Concurrancen med de ved Finantsministeriets Foranstaltning allerede udviklede Dampskibsforbindelser mellem Halvøens Vestside og England, har aabnet Farten fra tvende nye Udførselspuncter, der for at kunne komme i Betragtning maatte betjenes af et særegent construeret Skib.

Dampskibet „Jyllands“ ringe Dybtgaaende, der er bestemt af de Anløbsteder, hvortil det er bestemt, gjør det naturligviis mindre fordeelagtigt som Fragtskib, idet Anskaffelsessummen og Driftsomkostningerne blive de samme for et mere dybtgaaende Skib, der vilde kunne rumme henved ½ flere Kreaturer. I den forestaaende Saison ville imidlertid Driftsomkostningerne kunne formindskes noget*). Skibet vil begynde sin Fart en Maaned tidligere og kan udføre et større Antal Reiser i samme Tidrum. Da Skibet i forrige Aar begyndte sin Fart var det ikke fuldkommen færdigt, og der maatte som Følge heraf gjøres Ophold i London mellem hver Reise; dette Ophold bevirkede vel nogen Uregelmæssighed i Farten, men de Forbedringer, som saaledes Tid efter anden med Beredvillighed foretoges af Skibsbyggerne, og hvis Hensigtsmæssighed fremgik af den ved Skibets Benyttelse vundne Erfaring, have været til stor Fordeel for Skibet. Det maa erkjendes at Skibsbyggerne Robinson & Russell paa en meget tilfredsstillende Maade have løst deres Opgave, at konstruere et sodygtigt, for Aggercanal-Farten skiftet Fragtdampskib, thi „Jyllands“ Sodygtighed er i den stormfulde Sommer bleven stillet paa en haard Prøve, og dets Styrke, Hurtighed og hensigtsmæssige Indretning som Dvægtrans-

---

*) Især derved at Lowestoft vælges til Anløbshavn i England istedetfor London. Den fornødne Overenskomst med Lowestoft-London-Jernbaneselskabet om Transporten af Dampskibets Ladning fra Lowestoft til London er sluttet.

portskib er almindelig anerkjendt*). Ligesom Skibet uden mindste Vanskelighed blev assureret i London til en meget lav Præmie, saaledes have ei heller de gennem Aggercanal udførte Reiser givet mindste Anledning til Betænkelighed ved Fortsættelsen af denne Fart.

Det har fuldkommen bekræftet sig, hvad der alt ved tidligere Leiligheder er udtalt, at en Dampskibsforbindelse mellem den vestlige Liimfjord og England vilde have en saameget større Betydning for disse Egnes Producenter, som Affætningen af Fedeqvæg derfra var vanskeliggjort ved den store Afstand fra de betydelige continentale Markeder. Der har paa Smithfield Marked været stærk Søgning efter det ved „Jylland“ fra Liimfjordegnene overførte Fedeqvæg; Slagteqvæg opnaaede en Priis af £ 12 til £ 17 pr. Stk. og Sviin fra 35 til 75 Sch. Sterling pr. Stk.***) Det er derfor naturligt, at der har yttret sig stor Tilfredshed med den aabnede Handelsvei i Jylland, og at Lysten til dens Afbenyttelse nu er almindelig.

---

*) Den største Ladning Skibet har indtaget bestod i: 8 Heste, 133 Stkr. Stude, 128 Stk. Sviin og 9 Faar, foruden Fragtgodt.

**) Af Skibets første Ladning havde saaledes i Netto for 12 Stkr. Stude fra Gudum-Kloster 87 Rbd. p. Stk.; for 2 Stkr. dito fra Søndervinkel 95 Rbd. pr. Stk.; for 10 Stkr. dito fra Bestervig 100 Rbd. pr. Stk. Som det bedste Beviis paa, hvor fordeelagtig Affætningen af levende Sviin har været, kan anføres, at Sviin, der assureredes til 14 à 16 Rbd. pr. Stk., indbragte Forsenderne 24 à 30 Rbd. Netto pr. Stk.

Da Græsfodring af Staldstude, der uden Tvivl meget vel kan finde Sted i Thy-, Salling- og Lemvig-Egnen, saavel som paa Mors, ikke var forberedet, saa ophørte Farten paa Rimmfjorden i Juli Maaned af Mangel paa Fragt. Det blev imidlertid efter Andragende fra Høier strax sat i Fart mellem denne Plads og London. Dgsaa her have Forsenderne yttret deres Tilfredshed med Affætningen, og efter Fartens Ophør udtalt deres Tak for den knyttede Forbindelse, som de ønske fortsat fra Juli Maaned d. A. Dampfskibet vil saaledes kunne vente fuld Beskjæftigelse fra Rimmfjorden og Høier i den forestaaende Sommer.

Forbindelsen mellem Hjerting, Ballum og Lowestoft udførtes efter Overeenskomst med the Northern Steam Packet Company, for dettes Regning, ved Skibene „Prince,“ „Cumberland,“ „Royal Victoria“ og „Lowestoft;“ desuden afgif Dampfskibene „Wilberforce“ og „Jylland“ enkelte Gange fra Hjerting. Fra Tønning concurrerede det ovennævnte Dampfskibscompagni med „the General Steam Navigation Company“ om Udførselen, der deels gif directe, deels over Lowestoft til London. Der udførtes fra 8de Juli til 21de November f. A. i Alt 68 Reiser herfra med Dampfskibene Tiger, 159½ C. L., Cumberland 138 C. L., Neptune 151 C. L., City of Norwich 189 C. L., Wilberforce 163 C. L. og Royal Victoria 107 C. L.

Den efterfølgende Oversigt udviser, at Dvægudførselen pr. Dampfskib fra samtlige Havne paa Halvøens Besside i Sammenligning med foregaaende Aar er stegen meget betydeligt, og at altsaa den af Flere

nærede Frygt for, at Hamborg efter Krigens Dphor atter vilde tilvende sig Mellemhandelen i denne Retning, har viist sig aldeles ugrundet.

Den samlede Udførsel pr. Dampskib fra Jyllands og Slesvigs Vesthavne til London 1851.

Varerne.	Aggercanalen (5 Reiser).	Hjerding (13 Reiser).	Balsum (7 Reiser).	Søier (6 Reiser).	Tønning*) (68 Reiser).	Summa (99 Reiser).
Heste . . . . Stfr.	29	32	17	6	7	91 Stfr.
Stort Dvæg —	597	1,029	464	567	14,799	17,456 —
Kalve . . . . —	8	"	"	"	"	8 —
Faar . . . . —	35	43	308	697	5,263	6,346 —
Sviin . . . . —	703	754	63	3	"	1,523 —
Køve . . . . —	3	13	"	"	"	16 —
Kalkuner . . —	"	"	"	"	21	21 —
Smør . . . . Tdr.	24 $\frac{1}{8}$	23 $\frac{3}{8}$	21	6 $\frac{1}{2}$	307 $\frac{1}{2}$	382 $\frac{1}{2}$ Tdr.
Korn . . . . —	699 $\frac{1}{2}$	"	"	"	2,078	2,777 $\frac{1}{2}$ —
Flæs . . . . Pbd.	8,429	132,890	"	"	74,595	215,914 Pbd.
Teg . . . . Stfr.	78,160	5,780	"	"	"	83,940 Stfr.
Bor . . . . Pbd.	1,279	"	"	"	"	1,279 Pbd.

Der har fra Finanzministeriets Side været gjort Skridt for at tilveiebringe en dansk-englisk Dampskibsforening for samtlige jydsk-slesvigiske Vesthavne, idet man erkjendte det mindre Hensigtsmæssige i, at Staten umiddelbart leder en Dampskibsforbindelse, hvis Hovedøie med er Kreatur- og Product-Transport, saasnart Private kunne bevæges til at overtage denne for Handelen

*) Af Udførselen fra Tønning var:

12,877 Stfr. Hornqvæg og 5,184 Faar fra Eiderstedt, og
1,922 — dito og 79 dito fra Ditmarsken.

og Samfærdigheden med England saa vigtige Entreprise. En saadan Forening maatte have 5 Dampskibe, omtrent af „Jyllands“ Beskaffenhed, til Disposition for at kunne besørge Udførselen fra ethvert af de ovennævnte Udførselssteder, og den danske Regjering kunde have deeltaget i Foreningen med $\frac{1}{3}$ af Actiebeløbet ved at overdrage Dampskibet „Jylland“ til den. Det er imidlertid ikke lykket paa den anførte Maade at sikke den jydske Dvægerports Fremtid ved et eget derpaa baseret Actieforetagende. Saalænge ikke idetmindste saa megen Sikkerhed for denne vigtige Udførsel er naaet, anseer Regjeringen det ikke for hensigtsmæssigt, eller stemmende med det Hiimffjordssegnens Producenter givne Tilsagn, at afhænde Dampskibet „Jylland“ og derved overlade Agger-Farten udelukkende til den private Foretagelsesaaand, der ikke har mægtet selv at bringe den istand, og som let kan befrygtes at ville lade den falde, hvis noget Uheld eller nogen Skuffelse i Henseende til Udbyttet af denne endnu i sin Barndom værende Dampskibsforbindelse indtraadte.